DINAMIKA INDUSTRIJSKIH SUSTAVA

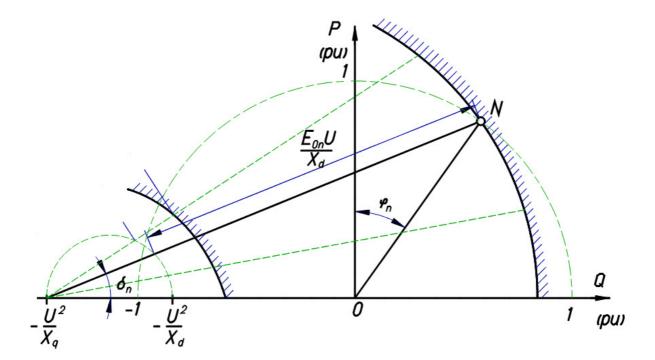
MEĐUISPIT 23.4.2012.

- 1. (2 boda) Nabrojite vrste zaštite transformatora u svrhu zaštite od unutarnjih kvarova.
- **2.** (**2 boda**) Skicirajte vanjsku karakteristiku kompenziranog i nekompenziranog istosmjernog motora s nezavisnom uzbudom na istom grafu. Objasnite razliku u karakteristikama.
- **3.** (**2 boda**) Skicirajte valni oblik elektromagnetskog momenta M(t) zaleta asinkronog motora u kojem se elektromagnetska i prijelazna pojava odvijaju jednako brzo.
- 4. (2 boda) Uspješno gašenje luka izmjenične struje u prekidaču.
- **5.** (2 boda) Karakteristike okidača za prekidače $t(I/I_n)$. Označite zone termičkog i elektromagnetnog osigurača.
- 6. (5 bodova) Radna i jalova snaga u sinkronom stroju mogu se napisati kao:

$$P = K_{\rm p1} \sin \delta + K_{\rm p2} \sin(2\delta) = P_1 + P_2,$$

$$Q = K_{q1}\cos\delta + K_{q2}\cos(2\delta) + K_{q3} = Q_1 + Q_2 + Q_3.$$

- (a) Odredite, prema dijagramu, K_{p1} , K_{p2} , K_{q1} , K_{q2} , K_{q3} , kao funkcije od E0, U, X_d i X_q .
- (b) Ucrtati na pogonskoj karti P_1 , P_2 na osi ordinata, odnosno Q_1 , Q_2 , Q_3 na osi apscisa.

- 7. (3 boda) Skicirati pojednostavljenu shemu H-spoja i objasniti princip djelovanja.
- **8.** (**6 bodova**) Nacrtati nadomjesnu shemu za prijelazne (tranzijentne) induktivitete $L_d' = L_{df}', L_{fd}', L_{Df}', L_{fD}', L_{dD}', L_{Dd}'$ te izračunajte njihove vrijednosti u p.u.

Poznate su sljedeće vrijednosti:

$$-x_d = 107,4\%,$$

$$-x_q = 73\%$$
,

$$-x_d' = 21,1\%$$

$$-x_{f\sigma} = 10\%$$
,

$$-x_{D\sigma} = 12\% i$$

$$-x_{0\sigma} = 9\%$$
.

O kojoj vrsti sinkronog stroja se radi, turbogeneratoru ili hidrogeneratoru? Postoji li prigušni namot?

- **9.** (6 bodova) Serijski istosmjerni motor, s nazivnim podacima: $P_n = 22 \text{ kW}$, $U_n = 220 \text{ V}$, $I_n = 115 \text{ A}$, $n_n = 1150 \text{ min}^{-1}$, pogoni centrifugalnu pumpu. Pri nazivnom naponu motor se vrti nazivnom brzinom i opterećen je nazivnim momentom.
- (a) Ako napon mreže poraste za 15%, kolike su brzina vrtnje i struja motora ukoliko motor radi u zasićenom dijelu?
- (b) Ako je moment tereta M_t = 100 Nm, koliki su napon, brzina vrtnje i struja motora ukoliko motor radi u nezasićenom dijelu?